

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobkyně: X, nar. X
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Nezhybou
sídlem Údolní 567/33, 602 00 Brno

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2023, č. j.: MV-75567-4/SO-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2023, č. j.: MV-75567-4/SO-2023 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 21. 3. 2023, č. j.: OAM-7601-61/DP-2018, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „*ostatní / jiné*“ dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“).

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně v žalobě nesouhlasila s názorem žalované, že prvostupňový orgán je povinen rozhodovat podle aktuálního stavu věci, což by znamenalo dokládání dokladů potvrzujících účel pobytu na území v závislosti na době, kdy se správní orgán dostane k projednání žádosti. K uplynutí času došlo dílem kvůli vydání nezákonných rozhodnutí o žádosti žalobkyně, dílem v důsledku ničím neodůvodněných průtahů v řízení. Pokud by žalobkyně měla znovu zajistit všechny potřebné doklady, byla by nucena k navštěvování jiného jazykového kurzu, který není studiem, a to od blíže neurčené doby do vydání meritorního rozhodnutí. Takto vynucovaný postup je v rozporu s § 2 odst. 4, § 3, § 6 odst. 2 správního řádu a se čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. V době podání žádosti žalobkyně splňovala všechny podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Jelikož období od 30. 6. 2018 do 24. 6. 2020 nebude moci být žalobkyni započteno do doby potřebné pro udělení trvalého pobytu, vzniká rozpor se zásadou, podle níž se nikdo nesmí dovolávat vlastního nepoctivého jednání, uplatňující se podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 4. 2014, č. j.: 45 A 10/2014-51, i v právu veřejném.
3. K rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2019, č. j.: 7 Azs 209/2018-37, žalobkyně tvrdila, že Nejvyšší správní soud v něm nestanovil povinnost správního orgánu rozhodovat podle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí, což ostatně neurčuje v žádném ustanovení ani správní řád. K prolomení zásady rozhodování dle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí by mohlo dojít při souběhu mimořádné délky řízení a dalších okolností. Žalobkyně neměla žádný podíl na nepřiměřené délce řízení o její žádosti, nejednala ve snaze o účelovou legalizaci pobytu na území České republiky a sledovala pouze započtení pobytu v době od 30. 6. 2018 do 24. 6. 2020. Na věc žalobkyně lze aplikovat rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 4. 2015, č. j.: 57 A 27/2014-33, v němž se vzalo v úvahu zastarání dokladů doložených k žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu kvůli nepřiměřené délce řízení způsobené chybami správního orgánu. Žalobkyně nežadá o prolomení zásady rozhodování dle skutkového stavu ke dni vydání, jelikož by si vybrala příznivější výklad, ale z důvodu efektivní nápravy předchozích nezákonných rozhodnutí a nečinnosti obou správních orgánů. Senáty Nejvyššího správního soudu se odlišují v pohledu na možnost prolomení předmětné zásady, podle žalobkyně však není nutné konstruovat obecné podmínky prolomení. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j.: 1 As 24/2011-79, na věc žalobkyně nedopadá, neboť se týká účelového podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu v den předcházející zamítnutí odvolání proti rozhodnutí o zrušení platnosti víza.
4. Dále žalobkyně namítala, že z výkladu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2021, č. j.: 2 Azs 377/2020-29, neplyne, zda jí požadovaná doba bude v případě podání žádosti o trvalý pobyt dobou započitatelnou do doby nepřetržitého pobytu ve smyslu § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Není zřejmé, zda se „*dnem rozhodnutí*“ rozumí zamítnutí žádosti ke dni 24. 1. 2018, nebo až právní moc rozhodnutí žalované ke dni 1. 3. 2019.
5. Žalobkyně rovněž tvrdila, že jí doložené aktuální potvrzení o studiu angličtiny prokazuje účel pobytu na území České republiky, který je dostatečný z hlediska zákona o pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

cizinců. Žádné ustanovení tohoto zákona nezakotvuje, že by jazykový kurz angličtiny organizovaný českou vzdělávací institucí nemohl být důvodem pro dlouhodobý pobyt na území, zároveň ze žádného ustanovení neplynou požadavky na minimální rozsah jazykové výuky. Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhla zrušit napadené i prvostupňové rozhodnutí.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná se k žalobě vyjádřila, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení znovu souhlasila s požadavkem prvostupňového orgánu na doložení aktuálních náležitostí žádosti, v čemž odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2019, č. j.: 7 Azs 209/2018-37, a ze dne 18. 1. 2018, č. j.: 1 Azs 397/2017-31, neboť se při vydání konstitutivního rozhodnutí vychází ze stavu v době rozhodování. Rezignace na zásadu rozhodování podle skutkového stavu panujícího v době vydání rozhodnutí by se ocitala v rozporu se zásadou materiální pravdy. Doba pobytu žalobkyně na základě tzv. fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců by se nezapočetla při posouzení doby pobytu na území potřebné k vydání povolení k trvalému pobytu, pokud by její žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia ze dne 14. 1. 2019 byla zamítnuta. Žalobkyni však bylo toto povolení vydáno s platností od 6. 3. 2019 do 5. 3. 2020, kdy jí byla vydána zaměstnanecká karta, což odpovídá závěrům rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2021, č. j.: 2 Azs 377/2020-29. Fikce pobytu netrvá do doby vydání či doručení rozhodnutí prvostupňového orgánu, nýbrž až do právní moci rozhodnutí o žádosti, pročez není důvod prolomit zásadu rozhodování podle skutkového stavu panujícího v době vydání rozhodnutí. Na případ žalobkyně dopadá rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j.: 1 As 24/2011-79, poněvadž v průběhu řízení přestala splňovat podmínku spočívající v existenci účelu pobytu. Výuka dvakrát týdně 45 – 60 minut je velmi nízké intenzity a online forma nezakládá nutnost pobytu na území. Vzdělávací kurz angličtiny v této podobě není aktivitou, kterou by žalobkyně mohla vykonávat výhradně na území a která vyžaduje dlouhodobé setrvání na území. Absolvování vzdělávacího kurzu anglického jazyka není svázáno s územím, žalobkyně může kurz podstoupit v zemi původu. Nebylo prokázáno, že by účelem pobytu žalobkyně na území České republiky bylo absolvování ostatních studijních aktivit, které lze absolvovat výhradně na území, a které svým charakterem vyžadují dlouhodobý pobyt žalobkyně na území. Řízení bylo vedeno neúměrně dlouho, nicméně žalobkyně nepožádala o opatření proti nečinnosti, ani nepodala žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Žalovaná považuje žalobní námitky, které jsou z velké většiny shodné s odvolacími námitkami, za neopodstatněné. Jelikož žalobkyně nepředložila doklad potvrzující plnění účelu „ostatní / jiné“, navrhla žalovaná žalobu zamítnout.

IV.

Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 25. 4. 2018 žalobkyně podala žádost o povolení k dlouhodobému pobytu, kdy za účel pobytu označila „ostatní / jiné“. Přiložila Potvrzení studijního oddělení ze dne 5. 4. 2018, podle kterého byla studentkou denního kurzu odborného českého jazyka a odborné přípravy ke studiu na vysoké škole v době od 7. 9. 2017 do 30. 9. 2018, který organizovala společnost Pražské vzdělávací středisko – jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s. r. o.
8. Rozhodnutím prvostupňového orgánu ze dne 26. 3. 2019, č. j.: OAM-7601-40/DP-2018, byla žádost zamítnuta a povolení k dlouhodobému pobytu dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců nebylo vydáno, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizinky na území. Podle odůvodnění bylo prokázáno, že si žalobkyně byla již na začátku července 2018 vědoma, že nebude v převážné části období plnit účel pobytu, a tento skutečně neplnila.
9. Na základě odvolání žalobkyně vydala dne 6. 6. 2019 žalovaná rozhodnutí, č. j.: MV-68265-4/SO-2019, kterým zrušila rozhodnutí prvostupňového orgánu, č. j.: OAM-7601-40/DP-2018, a věc vrátila k novému projednání. Jak se konstatuje v odůvodnění, nebylo prokázáno zjištění jiné závažné překážky pobytu žalobkyně na území České republiky odůvodňující postup podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Část doby, kdy žalobkyně účel pobytu neplnila, připadl na období školních letních prázdnin. Dále prvostupňový orgán nevzal v úvahu potvrzení o přijetí ke studiu vystavené Vysokou školou ekonomickou v Praze.
10. Usnesením prvostupňového orgánu ze dne 31. 5. 2021, č. j.: OAM-7601-45/DP-2018, bylo správní řízení vedené pod č. j.: OAM-7601/DP-2018 zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Bylo zjištěno, že žalobkyně rovněž podala žádost o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců, která byla kladně posouzena. Vydáním výhodnějšího pobytového oprávnění se žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu stala bezpředmětnou.
11. Žalobkyně podala proti usnesení o zastavení správního řízení odvolání, jemuž žalovaná vyhověla rozhodnutím ze dne 31. 8. 2021, č. j.: MV-110494-4/SO-2021, kdy věc vrátila prvostupňovému orgánu k novému projednání. Za zjevně bezpředmětnou žádost může být považována jediná taková žádost, kdy jakýmkoli rozhodnutí o ní nedojde k žádné změně v právním postavení účastníka řízení, což podle žalované neodpovídá případu žalobkyně. Vydání zaměstnanecké karty neskýtá pro žalobkyni výhody oproti povolení k dlouhodobému pobytu.
12. Dne 27. 6. 2022 byla zmocněnému zástupci žalobkyně doručena výzva prvostupňového orgánu k doložení dokladu o zajištění ubytování po dobu pobytu na území, dokladu k zajištění prostředků k pobytu na území, dokladu o cestovním zdravotním pojištění a dokladu potvrzujícího účel pobytu na území. V dané souvislosti bylo vysvětleno, že potvrzení společnosti Pražské vzdělávací středisko – jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s. r. o. se vztahovalo na dobu do 30. 9. 2018. Bylo nezbytné doložit aktuální doklad potvrzující účel pobytu na území, tzn., aby prokazované vzdělávací aktivity vykazovaly požadavek osobní dlouhodobé participace na studiu v intenzitě nejméně 15 hodin výuky týdně.
13. Rozhodnutím prvostupňového orgánu ze dne 21. 3. 2023, č. j.: OAM-7601-61/DP-2018, byla žalobkyni zamítnuta žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „ostatní / jiné“ dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

předložila potvrzení společnosti ANGEL – corporation s. r. o. ze dnů 4. 7. 2022 a 2. 11. 2022 o studiu kurzu angličtiny pro přípravu na úroveň B2 v období od 1. 6. 2022 do 31. 10. 2022 a od 14. 9. 2022 do 31. 5. 2023. Zmíněná společnost objasnila, že výuka v rámci kurzu probíhá formou online přednášek dvakrát týdně a délka jedné hodiny činí 45 – 60 minut. Vzdělávací kurz angličtiny v natolik nízké intenzitě realizovaný online formou není účelem odůvodňujícím vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky. Žalobkyně neprokázala, že by kurz angličtiny nemohla absolvovat v zemi původu či kdekoli jinde, kde je angličtina úředním jazykem.

14. Žalobkyně podala dne 12. 4. 2023 odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu, doručenému dne 28. 3. 2023. Namítala v něm, že řešení přijaté správním orgánem není v souladu s § 2, § 3 a § 6 správního řádu, jakož i s dalšími zásadami správního řádu. Prvostupňový orgán podle žalobkyně nesprávně vyhodnotil zjištěný skutkový stav, když řádně plnila účel pobytu a splnila všechny stanovené náležitosti žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Podrobně rekapitulovala průběh řízení o žádosti, kterou podala bezmála před pěti lety. Domnívala se, že pokud by zákonodárce skutečně chtěl, aby i prvostupňový orgán vycházel při vydání správního rozhodnutí vždy pouze z aktuálního skutkového a právního stavu, pak by to výslovně uvedl v odpovídajících ustanoveních správního řádu či zákona o pobytu cizinců.
15. Dne 6. 6. 2023 vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí. Podle jeho odůvodnění spisovým materiálem bylo prokázáno, že žalobkyně nedoložila doklad prokazující plnění účelu pobytu „ostatní / jiné“, na jehož základě by byly splněny podmínky dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 31 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Prvostupňový orgán nemohl postupovat jinak, než žádost zamítnout s odkazem na § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců. Absolvování kurzu anglického jazyka není bez dalšího obdobou jazykové přípravy ke studiu vysoké školy v České republice, aby tím bylo odůvodněno vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Ve stejné kvalitě může žalobkyně tento kurz absolvovat také v zemi původu. Doklad o absolvování kurzu předložený žalobkyní není dokladem prokazujícím účel pobytu cizince na území.

V.

Právní posouzení věci soudem

16. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Podle § 31 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *k žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů je cizinec povinen předložit doklad potvrzující účel pobytu na území.*
18. Podle § 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 33, 34, 37, 38, § 55, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Ministerstvo povolení k dlouhodobému pobytu dále nevydá, pokud cizinec neplní na území účel, pro který mu bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů a pro který mu má být vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, nebo pokud cizinec neplnil v době platnosti víza k pobytu nad 90 dnů na území účel, pro který mu bylo vízum uděleno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu. K žádosti o*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 je cizinec dále povinen předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění, které odpovídá podmínkám uvedeným v § 180j. Současně je povinen na požádání předložit doklad o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění.

19. Podle § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže cizinec nesplňuje některou z podmínek pro udělení víza.
20. Zásada, že pro rozhodování správního orgánu v prvním stupni je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, implicitně vyplývá ze správního řádu. Spornou se však jeví otázka, zda je možné v určitých případech z této zásady vybočit, a to zejména pokud by lpění na jejím dodržení vedlo k nespravedlivému výsledku pro účastníka řízení zapříčiněnému postupem správních orgánů. Pokud jde o dosavadní rozhodovací praxi, Nejvyšší správní soud ve věcech pobytu cizinců uvedenou zásadu respektuje, byť může být pro žadatele o pobytový titul v některých případech méně výhodná než za situace, kdy by se skutkový stav posuzoval k okamžiku uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí. Lze zmínit rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j.: 5 Azs 234/2016–21, kde sice do určité míry došlo k určitému prolomení této zásady, avšak za zcela jiné situace. Jednalo se o výklad § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, konkrétně o otázku, k jakému okamžiku má být splněna podmínka nepřetržitého pětiletého pobytu cizince na území České republiky, jestli ke dni podání žádosti, nebo ke dni vydání rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se shodně s krajským soudem přiklonil k první možnosti. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2017, č. j.: 2 Azs 163/2017–35, se věcně pojednávalo o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 44a zákona o pobytu cizinců. Ač v době podání žádosti, resp. marného uplynutí lhůty pro rozhodnutí, měl na území ČR manželku, v době rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl již rozveden, a proto odpadl důvod pro prodloužení platnosti jeho pobytového povolení. Nejvyšší správní soud potvrdil postup správních orgánů, které rozhodovaly ke dni vydání rozhodnutí, i když to bylo z pohledu žadatele nespravedlivé. Nejvyšší správní soud zde zdůraznil, že aplikace principu, podle něhož by správní orgán rozhodoval ke dni marného uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, může být sice v některých případech pro účastníka řízení příznivější, v některých případech naopak může účastníka řízení znevýhodňovat. Dodržování této zásady nelze považovat za „přepjatý formalismus“, ale za interpretaci příslušných procesních předpisů dle ustálené judikatury a v souladu se zavedenou správní praxí. Dále vyzdvihl, že takový postup je obecně v zájmu právní jistoty účastníků řízení, byť v konkrétním případě nemusí být ku prospěchu stěžovateli. Za zjevně neudržitelný z důvodu příkrého rozporu s ústavním principem právní jistoty a předvídatelnosti práva označil postup, „kdy by správní orgány případ od případu rozhodovaly tu jednou podle stavu ke dni vydání rozhodnutí, tu podle stavu ke dni uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, či případně podle stavu k jinému datu, vždy však dle stavu, jenž je příznivý pro věc žadatele“.
21. V žalobkyní zmiňovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2019, č. j.: 7 Azs 209/2018-37, se k zásadě rozhodování správních orgánů dle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí uvádí, že „vyplývá přímo z povahy správního řízení, které směřuje k vydání konstitutivního správního rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 68/2008–126, publ. pod č. 1786/2009 Sb. NSS). Rozhodnutí o udělení pobytového oprávnění je rozhodnutím s konstitutivními účinky, a proto teprve právní mocí takového rozhodnutí je cizinec

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

oprávněně pobývat na území České republiky na základě jím požadovaného pobytového titulu. Postup správních orgánů, v rámci kterého posuzují splnění podmínek až ke dni vydání rozhodnutí, plně odpovídá povaze takového rozhodnutí. Opačný postup správních orgánů, který se stěžovatel snaží zdůvodnit jím uváděnými mimořádnými okolnostmi, je zjevně neudržitelný, neboť by byl v příkrém rozporu s ústavním principem právní jistoty a předvídatelnosti práva.“ Mimořádné okolnosti spočívající v délce řízení podle předmětného rozsudku nemohou vyústit ve výjimku, kdyby se na žádost pohlíželo k jinému časovému okamžiku než ke dni rozhodnutí. Stále platí, že podmínky pro získání pobytového oprávnění musí být naplněny po celou dobu správního řízení.

22. Z rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 4. 2015, č. j.: 57 A 27/2014-33, který žalobkyně rozsáhle citovala vyplývá, že žalobkyně poté, co byla přípisem s odkazem na § 55 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyzvána k opakovanému doložení dokladů, které již v průběhu řízení jednou doložila, žádala prvostupňový orgán o součinnost jednak v podobě opětovného doručení předmětné výzvy s odůvodněním, že tato byla patrně nedopatřením založena do spisu jiného klienta zástupce žalobkyně, a dále o přerušení řízení dle § 64 odst. 2 správního řádu na dobu 30 dnů. Následně pak (po opětovném zrušení prvostupňového rozhodnutí) žádala podáním také o prodloužení lhůty k podání vyjádření k podkladům rozhodnutí s odůvodněním, že manžel žalobkyně dosud zástupci nedodal podklady, která žalobkyně hodlala využít ve svém vyjádření. Neposkytnutí součinnosti, o kterou žalobkyně správní orgán žádala, a porušení § 2 odst. 2 a 3, § 3 a § 4 odst. 1 správního řádu Krajský soud v Plzni pokládal za natolik zásadní porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, a tedy za vadu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., mající za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí žalované o věci samé, k níž byl povinen přihlídnout z úřední povinnosti. Tyto nedostatky v procesním postupu se však s nyní projednávanou věcí nespojují, protože soud citovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni nehodnotí coby přílehlavý.
23. Na názoru, že by vybočení ze zásady rozhodování podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí představovalo zásah do zásad právní jistoty a předvídatelnosti rozhodování (jak byly definovány Ústavním soudem např. v nálezech ze dne 27. 3. 2003, sp. zn.: IV. ÚS 690/01, ze dne 12. 12. 2013, sp. zn.: III. ÚS3221/11, či ze dne 15. 10. 2003, sp. zn.: IV. ÚS 253/03), soud setrvává i v nyní projednávaném případě. Připuštění možnosti, aby správní orgány rozhodovaly nejednotně podle prospěchu žadatele, by zcela jistě bylo i v rozporu s účelem samotného zákona o pobytu cizinců. Pokud § 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců umožňuje udělit dlouhodobý pobyt žadateli, který splňuje účel pobytu, je zjevně proti smyslu tohoto ustanovení udělit tento pobytový titul někomu, kdo již vymezené zákonné podmínky nesplňuje, např. poněvadž nepodstupuje vzdělávací kurz. Pokud by prvostupňový orgán prolomil zásadu rozhodování podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí, musel by vyhovět žádosti žalobkyně o dlouhodobý pobyt, ačkoli u společnosti Pražské vzdělávací středisko – jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s. r. o. studovala jen do 30. 9. 2018. Takový důsledek nepovažuje soud za žádoucí, přičemž podobně nespravedlivé případy jako v nyní projednávané věci mohou nastat i v jiných situacích. Je tomu zejména tehdy, kdy správní orgán vydá nezákonné rozhodnutí, které nadřízený orgán k odvolání zruší, přičemž tento postup se může i několikrát opakovat. Rovněž tato situace může způsobit, že žadatel bez svého přičinění přestane plynutím času splňovat zákonné požadavky pro vyhovění jeho žádosti. Soud vnímá jako velmi obtížné vymezení podmínek, za nichž by se dala prolomit obecně přijímaná zásada, že správní orgán v prvním stupni rozhoduje podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

24. Soud se ztotožňuje se žalobkyní, že správní orgány v daném případě postupovaly velmi pomalu a neefektivně. Jako obranu proti takovému postupu však zákon stanovuje možnost využití institutu opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, případně žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s., kterých žalobkyně nevyužila. Jak obecné lhůty pro vydání rozhodnutí vyplývající z § 71 správního řádu, tak speciální lhůty stanovené v § 169 zákona o pobytu cizinců, mají povahu lhůt pořádkových a jejich nedodržení nemůže samo o sobě vést k závěru o nezákonnosti procesního postupu správních orgánů nebo o nezákonnosti rozhodnutí, které z takového procesního postupu vzešlo. Soud v žádném případě neschvaluje postup správních orgánů v posuzované věci, kdyby tyto orgány naopak ve věcech pobytu cizinců měly rozhodovat co nejrychleji, tj. bezodkladně, a pokud to není možné, tak v zákonem stanovených lhůtách (§ 169 zákona o pobytu cizinců). Správní orgány by podle názoru soudu měly dodržovat i pořádkové lhůty a k jejich překračování by mělo docházet jen v nezbytně nutných případech.
25. Soud zdůrazňuje, že zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „ostatní / jiné“ nespočívalo v nepřiměřené délce správního řízení. Ve správním řízení o udělení pobytového oprávnění je posuzováno splnění zákonných podmínek, nikoliv zjišťování, z jakého důvodu je žadatel nesplňuje nebo přestal splňovat. Zároveň jde o řízení o žádosti, v němž je žadatel povinen tvrdit a dokazovat rozhodné skutečnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2013, č. j.: 6 As 30/2013–42), a proto ani aktivní přístup žalobkyně k jí podané žádosti nelze hodnotit jako mimořádnou okolnost, pro kterou by měla být její žádost posuzována k pro ni výhodnému okamžiku.
26. Soud dále konstatuje, že zákon o pobytu cizinců je založen na tom, že pobyt cizince nad 90 dní na území České republiky musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním či studiem (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č. j.: 7 As 82/2011-81). Je přitom věcí suverénního státu, za jakých podmínek cizince vpustí či nepustí na vlastní území a zda shledá, že důvody pro vpuštění této osoby na území přetrvávají i poté, kdy uplynula doba, po kterou jí byl vstup a pobyt povolen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, č. j.: 9 As 95/2008-45, a usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2005, sp. zn.: I. ÚS 38/04). Účel, pro který byl cizinci povolen pobyt, tudíž musí být skutečně naplněn.
27. Žalobkyně pobývala na území České republiky na podkladě dlouhodobého víza za účelem „ostatní / jiné“ s platností od 7. 9. 2017 do 30. 6. 2018. Dne 25. 4. 2018 žalobkyně podala žádost o povolení k dlouhodobému pobytu se stejným účelem. V rámci řízení předložila potvrzení společnosti ANGEL – corporation s. r. o. ze dnů 4. 7. 2022 a 2. 11. 2022 o studiu kurzu angličtiny pro přípravu na úroveň B2 v období od 1. 6. 2022 do 31. 10. 2022 a od 14. 9. 2022 do 31. 5. 2023. Jelikož studium u společnosti ANGEL – corporation s. r. o. nelze považovat za studium ve smyslu § 64 zákona o pobytu cizinců, účel pobytu žalobkyně je nutno označit jako „ostatní / jiné“. Ze stejného důvodu pak prvostupňový orgán výrok o zamítnutí žádosti odůvodnil § 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť toto ustanovení se týká právě obecného povolení k dlouhodobému pobytu, a nikoliv § 46 odst. 5 téhož zákona, které upravuje povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Soud se s tímto hodnocením a postupem správního orgánu ztotožňuje. Dále je třeba shodně s žalovanou zopakovat, že podmínkou pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu je neexistence některého ze zákonem stanovených důvodů pro jeho neudělení. Jestliže je tedy naplněn některý z důvodů stanovených v § 56 zákona o pobytu cizinců, správní orgán I. stupně povolení cizinci neudělí. Jedním z těchto důvodů je rovněž okolnost, aby cizinec splňoval

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

podmínky pro udělení víza zahrnující i obsahové náležitosti žádosti o vízum zařazené do § 31 zákona o pobytu cizinců. Pokud cizinec tuto podmínku nesplňuje, správní orgán I. stupně je povinen jeho žádosti nevyhovět.

28. Sama žalobkyně se v žádosti ze dne 25. 4. 2018 nedomáhala udělení dlouhodobého pobytu na území České republiky z důvodu studia definovaného v § 64 zákona o pobytu cizinců. Pokud své vzdělávání u společnosti ANGEL – corporation s. r. o. zamýšlela pokládat za jiné studijní aktivity, měla k žádosti doložit, jaký účel pobytu na území České republiky takové aktivity obnášejí. V prvostupňovém stejně jako v napadeném rozhodnutí se podle názoru soudu zcela opodstatněně rozvíjí přístup spočívající v tom, že se účel pobytu v oblasti jazykového vzdělání dá spojit výhradně s osvojováním znalosti českého jazyka. Vzdělávání v anglickém jazyce potom nemůže představovat účel dlouhodobého pobytu v České republice, poněvadž angličtinu může žalobkyně studovat ve své vlasti či v kterémkoli státě, kde je úředním jazykem. Pouhý záměr žalobkyně zdokonalit se v anglickém jazyce, aby v České republice mohla v budoucnu studovat na vysoké škole nebo pracovat na pozici vyžadující znalost angličtiny, rovněž nelegitimizuje účel jejího dlouhodobého pobytu na území České republiky. Časovým požadavkem alespoň 15 hodin týdně se podle názoru soudu zabezpečuje, aby dlouhodobý pobyt za účelem „ostatní/jiné“ nebylo možné udělit k realizaci jakýchkoli studijních aktivit, nýbrž aby uskutečňování příslušných aktivit kladlo na studenty určité nároky ohledně intenzity studia, míry účasti a délky vzdělávání.
29. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 10. 2010, č. j.: 5 As 1/2010–76, uvedl, že *„poučovací povinnost správních orgánů v řízení, která vedou, je obecně zaměřena na poučení o procesních právech a povinnostech. Do poučovací povinnosti však již nepatří návod, co by účastník řízení měl nebo mohl činit, aby dosáhl žádaného výsledku“*. Obdobně rozhodl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 10. 2010, č. j.: 1 As 51/2010–214, podle něhož není poučovací povinnost absolutní a bezbřehá, ale má své limity, přičemž nemůže plně nahradit služby kvalifikované právní pomoci. Na druhou stranu v souladu se smyslem § 4 odst. 2 správního řádu poskytne správní orgán v souvislosti se svým úkonem dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Žalobkyni se od prvostupňového orgánu dostalo přiměřeného poučení, které respektuje tzv. zásadu součinnosti správních orgánů s dotčenými osobami, ve věci její žádosti v souvislosti s dokladem potvrzujícím účel pobytu na území (výzva ze dne 20. 6. 2022, č. j.: OAM-7601-50/DP-2018), naproti tomu nebylo povinností prvostupňového orgánu podávat žalobkyni návod k prokázání účelu pobytu.
30. Žalobkyně vyslovila v žalobě obavu ohledně započitatelnosti jejího pobytu na základě fikce podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců do doby pobytu pro účely vydání povolení k trvalému pobytu. Učinila rozbor rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2021, č. j.: 2 Azs 377/2020-29, avšak soud ve shodě se žalovanou konstatuje, že fikce pobytu trvá až do právní moci rozhodnutí o podané žádosti. Neexistuje důvod, pro který by se pobyt žalobkyně nezapočítával do doby nepřetržitého pobytu ve smyslu § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, když žalobkyni bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu od 6. 3. 2019 do 5. 3. 2020 a na základě žádosti ze dne 19. 2. 2020 jí byla vydána zaměstnanecká karta. Doba pobytu na území na základě fikce, jež byla založena podáním žádosti ze dne 25. 4. 2018, se započte v plném rozsahu při posouzení nepřetržité doby pobytu na území potřebné k vydání povolení k trvalému pobytu.

VI.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Závěr a náklady řízení

31. V mezích žalobních bodů nedošlo ani k porušení základních procesních ustanovení správního řízení, které žalobkyně v žalobě obecně uvedla. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. října 2024

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně